

Skötselplan

DEL AV SKREA 9:5, MANNABERGS MOSSE OCH BETESMARK

Skrea Samfällighetsförening | 2020-02-05

Skötselplan

INLEDNING

Syftet med skötseln är att behålla områdets karaktär av en öppen våtmark och naturbetesmark med inslag av träd som tall och björk samt ädellövträd. Nyponbuskar, upprättväxande enar och något enstaka buskage med björnbär ska också finnas.

Hela området, som omfattar del av fastigheten Skrea 9:5, har fina natur-, fritids- och kulturvärden. Mossen som våtmark har särskilt höga naturvärden (groddjur som större vattensalamander och fågelarter som smådopping och rörhöna). En promenadväg går runt den. Sedan länge betas hela området av kvigor och detta håller marken relativt öppen. Eftersom kvigor inte bör dricka för mycket mossvatten, betas inte detta område under sommarmånaderna. Kompletterande åtgärder behövs för att hålla tillbaka sly.

Planen baseras på detaljplanen från 1999 (studie av sjö och förslag till skötselplan), restaurering av sjö och betesmarker år 2011 och Länsstyrelsens råd om naturbetesmarker och våtmarker.

Delen av fastigheten Skrea 9:5 som omfattas av denna skötselplan.

METODER

Bete -Håller markerna öppna och hindrar slyuppslag efter röjning

Kedjeröjning med traktor -Huvudmetod för slyröjning. Det ris som inte flisats dras ihop till högar.

Röjsågning för hand -Finputsning efter kedjeröjning. Riset dras ihop till högar.

Betesputs med traktor -Komplement till slyröjning

Kedjeröjning är många gånger mer kostnadseffektiv än röjsågning. Veden blir till flis som sprids över marken och förmultnar. Röjsågning tar längre tid och riset måste tas om hand vilket är mycket tidskrävande. För att få ut så mycket slyröjning som möjligt för budgeterade medel röjer vi i första hand med kedjeröjare.

FREKVENS

Marken betas årligen mellan april och oktober.

Maskinell röjning sker vart annat till vart fjärde år, beroende på igenväxning. Sly får inte bli mer än manshögt.

GENERELLA KRAV

- **Stenmurar och stenrösen** får inte röras.
- Rester av **skvaltkvarn** får inte röras. Den är markerad med stenblock på två platser norr om utloppet från mossen. Två nyponbuskage har sparats vid blocken för att ytterligare markera dessa.
- Spara och välj **bärande träd och buskar** som en, rönn, oxel, hagtorn, olvon, slån, bok, avenbok, ek, nypon, hassel, apel och körsbär samt tall. Gransly tas däremot bort.
- **Buskage** behövs för insekter, smådäggdjur eller fåglar. Det kan även vara något litet björnbärsbuskage eller nyligen uppkomna späda upprättväxande enar. Krypande enar begränsas där de växer över gräs. Begränsa buskagen så att de inte sprider sig ut i betesmarken och att djuren kommer åt att beta runt om.
- **Död ved sparas**, både stående, liggande och i olika grovlek, även som hålträd eller högstubbar. Välj gärna ut platser för död ved som ska komma att kontinuerligt fyllas på. Separata råd finns.
- **Utspridda röjningsrester** som ris och annat som kan kväva gräset samlas ihop, förs bort eller bränns på plats. Några rishögar kan lämnas tex vid en plats för död ved. **Anmäl ris-, ljung- och gräsbränning till Räddningstjänsten före.**
- **Släpp djuren på bete** så fort som möjligt så slipper man en hel del slyröjningsarbete. Utnyttja även möjligheten till intensivbetning via stängsling av mindre område.

ANVISNINGAR FÖR DELOMRÅDEN

Delområdena är olika prioriterade. Område 1 är viktigast och underhålls alltid först. När ett område är tillfredsställande röjt och det finns medel kvar kan man fortsätta till nästa område.

Område 1

Område 1 är våtmark som består till en tredjedel vardera av öppet vatten, sankmark och fast mark. Enstaka tallar och björkar ska finnas. Sly tas bort från mossens kanter och i sankmarken. Död ved från större träd ska ligga kvar på sankmarken.

Från den norra kanten av mossen tas sly bort ända upp till stigen som går på denna sida av mossen. Stigen runt mossen är grusad och ska inte täckas av ved och ris.

Holmarnas utbredning begränsas från land där det är möjligt. När igenväxningen med åren blir för stor finns flera men tidskrävande sätt att röja, tex bränning eller slåtter. Detta ingår inte i den löpande skötseln utan får beslutas om särskilt.

Mossen ska vara en naturlig våtmark. Kemikalier får inte användas, fisk och kräftdjur får inte sättas ut.

Område 2a

Området är bete. Inga träd eller buskar.

Område 2b

Betesmark med glest träd- och buskskikt.

Område 3

Området är betesmark med glest träd- och buskskikt. Talldungar förekommer. Sly tas bort.

Område 4

Här är tallskog med svagare busk uppslag. Endast lättare gallring av sly och gran.